

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2009

Säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - klassisen liberalismiin ja julkisuusperiaatteen kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2009 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Chydeniuksen kootut teokset -hankkeen jatkaminen, Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarien perinteen käynnistäminen Kokkolan oopperakesän yhteydessä sekä tietämisen vapauden päivän seminaari, joka järjestettiin tänä vuonna Merkkivuoden 1809 kunniaksi Tukholmassa.

Tieteellisen työn tukeminen ja Kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö jatkoi apurahatoimintaansa myöntämällä vuoden 2009 pro gradu -apurahat yliopisto-opiskelijoille. Apurahaa sai hakea Anders Chydeniusta tai hänen toimintaympäristöään koskevaan historiantutkimukseen tai tutkimukseen, joka kohdistuu Anders Chydeniuksen tärkeinä pitämiin kysymyksiin tämän päivän yhteiskunnassa. Etusijalla ovat markkinatalouden vapaus ja vastuu sekä hallinnon avoimuus ja tietämisen vapaus (Freedom of information).

Kaksi 1000 euron apurahaa myönnettiin seuraaville henkilöille:

- **Marianne Muona**, Helsingin yliopisto, Oikeustiede: Työntekijöiden perusoikeuksien suhde palveluiden vapaaseen liikkuvuuteen vuosina 2007 ja 2008 annettujen oikeustapausten Laval, Viking ja Ruffert tematiikkaan liittyen.
- **Heikki Saxén**, Tampereen yliopisto, Historiatiede ja filosofia: John Rawlsin oikeudenmukaisuusteorian ja poliittisen liberalismiin merkitys länsimaisessa yhteiskunta-ajattelussa (Aatehistoria).

Kootut teokset

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Vuonna 2009 keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa oli Anders Chydeniuksen koottujen teosten tieteellinen toimitustyö. Kyseessä on viisivuotinen hanke Anders Chydeniuksen koottujen teosten julkaisemiseksi niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaisutyö palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa, Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Hanke on merkittävä kansalliskirjallisuuden julkaisutyö.

Säätiö toteuttaa hankkeen vuosina 2006 - 2011 yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa. Säätiö vastaa erityisesti yksityisen rahoituksen hakemisesta yhteensä 966 800 euron kustannusarviolle. Hankkeen toteutumista seuraa ohjausryhmä ja toimitustyötä tukee toimituskunta, joita johtaa säätiön puheenjohtaja.

Toimitustyö on edennyt kaikilla eri sektoreilla: arkistotutkimukset, digitointi, käännös, tutkimus ja kommentointi. Vuoden aikana asiantuntijaverkostoa täydennettiin, ja järjestettiin myös hankkeen sisäinen asiantuntijaseminaari. Lähes kaikista alkukielisistä teksteistä on olemassa etabloitu versio ja suomennettu on n. 75 %. Englanninkielisen laitoksen julkaisemisesta allekirjoitettiin vuoden 2009 alussa kansainvälisen kustantajan kanssa sopimus, ja teoksen johdannon ja kommentaarit laatii ruotsalainen professori Lars Magnusson. Suomen- ja ruotsinkielisten laitosten kustantajakysymystä on selvitetty.

Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa Kokkolassa lauantaina 1.8.2009 Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarin. Se oli jatkoa vuoden 1994 kansainväliselle Anders Chydenius –vapaakauppaseminaarille, johon osallistuivat mm. pääministeri Esko Aho ja EU-komission puheenjohtaja Jacques Delors.

Seminaarin teemana oli ”Kriisistä uuteen nousuun”. Tarkoituksena oli käsitellä Euroopan unionin talousnäkymiä ja Suomen menestyksen avaimia talouskriisin keskellä. Näkökulmana oli Chydeniuksen vapaakauppa-ajattelu – mukaan lukien markkinoiden vapauden rajat.

Ohjelma oli seuraava:

13.00 Seminaarin tervetuliaissanat

Kokkolan kaupunginjohtaja Antti Isotalus

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

*Anders Chydenius -säätiön hallituksen puheenjohtaja Gustav Björkstrand
Kokkolan ooppera - aarioita oopperasta Döbeln 1809*

13.15 Seminaarin avaus

Tasavallan presidentti Tarja Halonen

13.30 EU:n taloudelliset näkymät ja uudistuminen

Euroopan komission jäsen Olli Rehn

Kansanedustaja, puheenjohtaja Jutta Urpilainen

Tapiola-ryhmän pääjohtaja Asmo Kalpala

Keskustelu

Puheenjohtajana Suomen EU-suurlähettiläs Jan Store

15.00 Kahvitauko

15.30 Suomen menestyksen avaimet ja luovuus

Johtaja Esko Aho, Nokia Oyj

Rehtori Aino Sallinen, Jyväskylän yliopisto

Johtokunnan jäsen Sinikka Salo, Suomen Pankki

Keskustelu

Puheenjohtajana Suomen Akatemian pääjohtaja Markku Mattila

17.00–17.15 Yhteenveto

Johtaja, YTT Raimo Väyrynen, Ulkopoliittinen instituutti

Johtaja Mikko Viitasalo, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

Seminaariin osallistui noin 400 ihmistä. Seminaarista julkaistiin ilmoitukset Keskipohjanmaa-lehdessä, Österbottens Tidningenissä ja Helsingin Sanomissa. Säätiö päätti jatkaa kesäperinnettä kolmen seuraavan vuoden ajan Kokkolan Oopperakesän yhteydessä, minkä jälkeen tilanne arvioidaan.

Tietämisen vapauden päivä

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi. Kolmatta kertaa vietetty päivä ajoittuu Ruotsi-Suomen painovapausasetuksen (2.12.1766) vuosipäiväksi 2. joulukuuta.

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Helsingin Sanomain Säätiön kanssa tietämisen vapauden päivän seminaarin 2. joulukuuta klo 13-16.30 Tukholmassa (Nationalmuseet). "Öppenhetsarvet från Chydenius - vad gör vi med det i dag?" -seminaarin ohjelma oli seuraava:

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

13.00 Välkomstord

Barbro Hedvall, journalist, Dagens Nyheter

Tryckfriheten – från 1700-talsidé till konstitutionellt grundvärde

Johan Hirschfeldt, tidigare hovrättspresident och justitiekansler

Jacob Söderman, vice ordförande i den finska riksdagens grundlagsutskott och tidigare Europaparlamentets justitieombudsman

Utmaningar för pressfriheten och offentlighetsprincipen

Janne Virkkunen, chefredaktör för Helsingin Sanomat och ordförande i International Press Institute (IPI)

Yrsa Stenius, allmänhetens pressombudsman och tidigare chefredaktör för Aftonbladet

16.30 Sammanfattande avskedsord

Gustav Björkstrand, styrelseordförande, Anders Chydenius stiftelse

Tilaisuus oli osa Ruotsissa järjestettyjä Märkesåret 1809 –tapatumia.

Seminaarin paneelikeskustelun vetäjänä toimi hallituksen varapuheenjohtaja

Sverker Gustavsson. Seminaarissa oli osallistujia n. 60.

Tiedotus, yhteistyö ja verkostoituminen

Säätiö on käyttänyt www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Verkkosivujen kautta voi rekisteröityä säätiön postituslistalle. Säätiön julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säätiö on tiedottanut tiedotusvälineille toiminnastaan.

Säätiön ympärillä toimivaa asiantuntija- ja yhteistyöverkostoa on laajennettu. Kesäseminaarin osalta yhteyksiä tiivistettiin Pohjanmaan kauppakamarin ja Elinkeinoelämän valtuuskunnan kanssa.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2009 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Sverker Gustavsson	varapuheenjohtaja
Martti Eurola	jäsen
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen

ANDERS CHYDENIUS

SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Kristiina Kouros	jäsen
Raimo Sailas	jäsen
Sinikka Salo	jäsen
Krister Ståhlberg	jäsen

Erovuoroisia jäseniä olivat vuonna 2009 Kokkolan kaupungin nimeämät Martti Eurola ja Sverker Gustavsson sekä Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen nimeämä Raimo Sailas. Heidät valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi.

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 19.2.2009. Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja varatilintarkastajana Sirpa Pihlajaniemi (HTM).

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 1066,40 € voitollinen. Verovapaus säätiölle osoitetuille lahjoituksille on myönnetty vuosille 2007-2011. Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset Kootut teokset -hankkeelle:

Kokkolan kaupunki	10.000
Suomen Pankki	10.000
Pohjolan Voima	2.000
Yhteensä	22.000

Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset säätiön toimintaan:

Kokkolan kaupunki (vuosiavustus)	20.000
Yhteensä	20.000

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin (arvo 31.12.2009 / 42.399,10 €). Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 9.553,09 sekä määräaikaistalletustilillä 35.000,00 euroa.